

Espoon tuomiokapituli
Kirkkokatu10
PL 203, 02271 Espoo

Asia: Pyydetty vastaus tutkinta-asiamies Jorma Backin raporttiin Asianro 2009-00205

Asian numeroinnin tekninen epäselvyys

Tällä kertaa Espoon hiippakunnan tutkinta-asiamies Jorma Back on taas tehnyt uuden tutkimuksensa käytöksestäni: sanamuotojen perusteella on pääteltävissä, että nyt hän vaatisi entistä kovempia toimia. Sain uuden tutkimuksen 19.5.2010. Tämä ”erottamistunnelma” tulee ilmi Backin loppupäätelmän voimistuneista sananvalinnoista:

”Molari ilmaisee täydellisen piittaamattomuutensa tuomiokapitulia kohtaan pappisviran haltijan käyttäytymisen ja toiminnan valvojana ja piispaan tälle kuuluvan katsennan toteuttajana” (kappale Yhteen veto).

Back esittääkin taas saattaa tapahtuma kurinpitoasiamiehelle, koska Backin mukaan olisin toiminut pappisviran haltijana ”erityisen sopimattomasti” (kappale Yhteen veto). Edellisissä tutkinnoissaan Back tyytyi sanamuotoihin ”sopimaton käytös”, mutta nyt hän kirjoittaa ”täydellisestä piittaamattomuudesta” ja ”erityisen sopimattomasta käytöksestä”. Asian käsittely tulee merkilleksi myös juridisesti siitä syytä, että tapahtuma liittyy jo vanhan kiistan käsittelyyn tai oikeammin vanhan kiistan uudestaan elvyttämiseen tuomiokapitulin ja tutkinta-asiamiehen toimesta, asialle on annettu vieläpä sama numero kuin asialle, jonka jo kurinpitoasiamieskin on tutkinut.

Espoon hiippakunnan tuomiokapitulin aloitteesta ja ilmeisessä yhteistyössä kapitulin kanssa on tutkinta-asiamies Jorma Back saattanut uusimman tutkintansa kirkkoherra Juha Molaria vastaan valmiiksi (Diaarinumero 531; Asianro 2009-00205 ad). Jorma Backin uusin tutkimus saapui Espoon tuomiokapituliin 19.4.2010, päivä sen jälkeen kun 18.4.2010 sain Antti-Pekka Mustosen tutkintapyynnön tuomiokapitulista (diaarinumero 531; asianro 2010-00105) ja neljä päivää sen jälkeen kun 14.4.2010 kurinpitoasiamies Ari Liikanen oli toimittanut oman rangaistusvaatimuksensa tutkinta-asiamies Jorma Backin aiemman tutkinnan aineistosta kirkkoherra Molarille. Jorma Back ja tuomiokapituli olivat saattaneet aiemmin kurinpitoasiamiehelle ProKareliaan ja Anton Salonen – tapaukseen liittyvät kirjoitteluni ja puheenvuoroni. Nyt Jorma Back väittää tuomiokapitulin saamassa tehtävässä, että kirkkoherra Juha Molari olisi erityisen sopimattomasti täydellisen piittaamaton tuomiokapitulia ja piispaa kohtaan. Sinä olisi siis ilmeinen ”erottamisen” tai vakavan rangaistuksen peruste. Se on sanottava tällä kertaa Jorma Backin suorittaman tutkinnon ansioksi, ettei hän nyt käytä sanaakaan ”Venäjä-sympatian” moittimiseen toisin kuin kaikissa edellisissä kirjoituksissaan. Ilmeisesti Eduskunnan oikeusasiamiehen seuranta parantaa laatua tällä osin? Käsittely on oikeuseettisesti erikoista, sillä ilman että kurinpitoasiamiehen asiaa koskeva vaatimus on käsitelty samalla asianumerolla tuomiokapitulissa ja sen mukainen käytäntö luotu, on päätetty aloittaa samalla asianumerolla tätä aikaisemman tapauksen arviointi, koska kirkkoherra Molari on kritisoinut tuomiokapitulin päätöstä lähettää aiemmin tapaus kurinpitoasiamiehelle.

Sain Jorma Backin uusimman valmistuneen tutkinnon Pohjan kirkkoherravirastosta pöydältäni 19.5.2010. Tuomiokapituli antoi tällä tavalla minulle ansiollisesti hengähtää pari viikkoa, vaikka tässä välissäkin oli Antti-Pekka Mustosen (ei ole seurakuntalaiseni eikä ole koskaan tavannut minua, vaan asuu jossakin Viron alueella) ja erään eläkeläisen (ei ole seurakunnastani eikä ole koskaan tavannut minua, vaan asuu jossakin idässä toista sataa kilometriä virkapaikastani) huolestuneet yhteydenotot kapituliin. Sinänsä uusi selvitys kurinpitoasiamiehen jo antaman rangaistusvaatimuksen jälkeen on teknisesti epäselvä, koska tuomiokapituli on antanut vanhalle jo kurinpitoasiamiehen vaatimukseen menneelle asialle ja nyt tämän jälkeen suoritettulle tälle uudelle tutkinnalle saman asianumeron 2009-

00205. Mielestäni tekninen epäselvyys voi aiheuttaa juridisesta näkökulmasta uhkan oikeuksiani kohtaan. Onko tämä tulkittavissa samaksi asiaksi ja Jorma Backin myöhästyneeksi kirjelmäksi tuomiokapitulille? Montako irrallista uutta tutkimusta ja rangaistusta voidaan virittää samasta asiasta, samasta vanhasta kiistasta ja jopa saman asianumeron varassa?

Olen saanut vastausaikaa 1.6.2010 mennessä. Liitteenä tässä vastauksessani on myös poliisille jätetty tutkintapyyntö tammikuulta 2010.

Tosiasiapuolen kuvaus erheellinen

Kokonaisuutena Jorma Backin ja Espoon hiippakunnan tuomiokapitulin yhdessä kokoamaa uutta tutkimusta, sen jälkeen kun Ari Liikasen vaatimus kurinpitotoimenpiteestä asiassa 2009-00205 jäi ”vain” varoitukseen eikä kapitulile ole sitäkään ratkaissut vielä, leimaa täydellinen piittaamattomuus tosielämän kuvauksesta. Olen jo aiemmin vastineessani asiassa Vastine asiassa 2009-00205 (siis siinä alkuperäisessä) moittinut 3.10.2009, että ”Tosiasiapuoli eli näyttökysymysten selvittäminen puuttuu tutkinta-asiamiehen selvityksestä täysin” (s. 2).

Tälläkin kertaa tosiasiapuolen selvitys puuttuu, mutta sitä vastoin tutkinta-asiamies Jorma Back osittain yhdessä Espoon tuomiokapitulin kanssa loihtii väitettyä tosiasiapuolta lähinnä fantasioidensa avulla. Tätä keksittyä tosiasiapuolta he vahvistavat ignoroiden tylysti jopa tutkinnassa antamani vastaukset asiasta itse lopullisessa raportissa, kun perusteellaan tai moititaan toimintaani. Tutkinta on jälleen kerran hyvin epäasiallista. Blogissani olevista sanoista mp4-nauhoitus keskustelusta ovat tutkinta-asiamies ja tuomiokapituli tehtävän määrätessään lukeneet oman fantasiansa mp4-nauhoituksen sisällöstä: väittävät jopa kuvamateriaalia, vaikka sellaista kuva-aineistoa ei ole mp4-teknisestä toteutuksesta huolimatta. Tutkinta-asiamies ja tuomiokapituli myös väittävät ikään kuin olisin nauhoittanut muidenkin puhetta, vaikka muiden puheenvuorot ovat tapahtuneet useiden metrien päästä ja vaikka tutkinta-asiamiehellä tai tuomiokapitulilla ei ole tarjota ainoatakaan lausetta muiden sanoista nauhalta. Tosiasiapuolen näyttö puuttuu jälleen, mutta on vain fantasia, joka on virheellinen (tahallisesti?).

Tutkinta-asiamies väittää tosiasiapuolta tarkistamatta yhä uudestaan ”*Juha Molarin salaa tekemästä nauhoituksesta ja kuvaamisesta*”. Hänellä ei ole kuitenkaan mitään näyttöä, että olisin nauhoittanut kenenkään muun kuin itseni ääntä tai että olisin ylipäänsä ketään kuvannut. Tutkinta-asiamiehen työskentelyn laaduttomuus ei parane sillä, että hän tarkastelee hallintolain valossa tuomiokapitulin kokousten ei-julkisuutta. Jorma Back yksioikoisesti vain olettaa ja väittää tosiasiapuolen, kun hän kirjoittaakin sivulla 2 raportissaan:

”pidin selvitettyinä, että hän oli toiminut tuomiokapitulin toimeksiannossa kerrotulla tavalla ja salaa äänittänyt ja kuvannut kuulemistapahtumaa”.

Kyse on siis Backin olettamuksesta, ”*pidin selvitettyinä*” – siis jo ennen tutkimuksen aloittamista ja ennen nauhan kuuntelua. Hän ei tarjoa yhtään lausetta, jossa olisin äänittänyt edes sanaakaan tuomiokapitulin edustajien puhetta. Hän ei tarjoa myöskään yhtään kuvaa väitetystä salassa kuvaamisesta.

Itse asiassa tuomiokapitulin aloitteesta Jorma Back väittää yhden sellaisen salassa kuvatun kuvan, mutta väite on jo pian nähtävä absurdiksi. Back kirjoittaa sivulla 2 raportissaan:

”Julkisuudessa on Hufvudstadsbladet-lehdessä ollut myös kuva tilaisuudesta, joten ainakin yhden kuvan Molari on saattanut julkisuuteen”.

Sivulla 3 Back innostuu leimaamaan ko. kuvitelmansa varassa Molaria persoonaa, mikä leimaaminen kuvaa enemmän tutkinta-asiamiehen piintynyttä asennetta tutkimuksensa kohdetta vastaan kuin kirkkoherran persoonaa:

"Kuva Hufvudstadsbladetissa on asiasta tehdyn uutisjutun yhteydessä ja korostaa lähinnä Molarin halua esiintyä lehtien palstoilla eikä tarvetta julkistaa kuvia tuomiokapitulin kokouksen muista jäsenistä, vaikka näin todellisuudessa voi käydäkin".

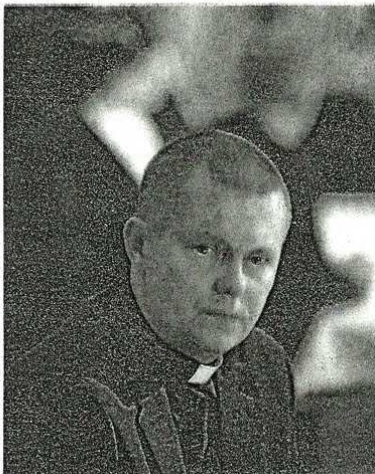
Sekä tuomiokapituli toimittaessaan kyseisen kuvan tutkinta-asiamiehelle että tutkinta-asiamies tehdessään johtopäätöksiä lehtikuvasta menettelee käsittämättömällä tavalla. Millä perusteella raportissa voidaan väittää, että Juha Molari on toimittanut ylipäättänsä kyseistä kuvaa sanomalehdelle? Vielä enemmän sopii kysyä, miten Juha Molari voinut edes teknisenä suorituksenakin kuvata salaa kyseisen valokuvan tuomiokapitulin istunnossa, jossa oli kuitenkin useita henkilöitä paikalla ja jopa Back itsekin myöntää toisaalla, että Molarilla oli kamera taskussa (sivu 2 kappaleessa "Johtopäätökset selvityksen johdosta"). Kyseessä olevasta valokuvasta näkyy, että se on otettu muutaman metrin päästä kirkkoherran kasvoista, koko kasvot ja puolet ylävartalosta näkyvät kuvassa. Kirkkoherran pitkä käsikään ei tarjoa edellytyksiä tällaisen kuvan valokuvaamiseen mp4-nauhurilla, vieläpä salassa tuomiokapitulilta kaikkien jäsenten istuessa samassa salissa. Vieläkin pahemmin tuomiokapituli ja Back erehtyvät mielikuvituksessaan, koska eivät edes lue ko. valokuvan alta, että siinä lukee: "lehtikuva/Martti Kainulainen". Tuo ilmaus tarkoittaa, että valokuvan omistaa Lehtikuva ja valokuvaaja on Martti Kainulainen. Onko tutkinta-asiamies selvittänyt, oliko Martti Kainulainen tuomiokapitulin istunnossa tai missä yhteydessä hän on kuvannut mainitun valokuvan? Ei kai ruotsinkielinen tuottanut tutkinta-asiamiehelle sellaisia syrjiviä tunteita ja saamattomuutta, ettei hän voinut selvittää kielimuurin tähden Hufvudstadsbladet-lehdestä, miten sanomalehti oli saanut valokuvan?

Mielestäni vaikeasti ymmärrettävissä, että sekä tuomiokapituli että tutkinta-asiamies monen kuukauden tutkimuksensa jälkeen eivät tajua, etten kuvan kohteena ole voinut kuvata itseäni. Tämä on sitä täydellistä pütaamattomuutta, minkä vuoksi tuomiokapitulia ja tutkinta-asiamiestä on ajoittain vaikea kunnioittaa. Vaikuttaa siltä, että yhdentekevää mitä hurjaa esittää, sillä ei totuudella ole väliä, vaan ainoastaan tuomitsemisella. Niinkö tuomiokapituli menettelee? Miten on selitettävissä niin suuri prosessi mainitusta valokuvasta?

6 NYHETER

Onsdag 13 januari 2010 HUFVUDSTADSBLADET

Kyrkan

KONTROVERSIELL. Domkapitlet i Esbo utreder vilka åtgärder som bör vidtas mot kyrkoherden Juha Molari.

LEHTIKUVA/MARTTI KAINULAINEN

Utredningsman tar sig an Pojoprästen

Domkapitlet i Esbo stift beslöt i går låta stiftets disciplinära ombud utreda vilka åtgärder som skall vidtas mot kyrkoherden i Pojo, Juha Molari. Kyrkoherden misstänks för olämpligt beteende.

Juha Molari är bland annat kritisk mot Pro Karelia Seura och enligt pressmeddelandet från domkapitlet skall Molari bland annat ha sagt att "... Pro Karelia sekten har en sadistiskt pervers tendens ..." och att Pro Karelia underblåser hat samt flera andra saker som också väckt anstöt hos församlingrådet i Pojo.

Församlingrådet säger i ett utlåtande att Molari varit orsak till en förtroendekris

mellan honom själv och församlingrådet.

I domkapitlets pressmeddelande sägs att Molari uppgett att han inte tänker följa biskopens, domkapitlets eller församlingrådets beslut. Domkapitlet anser att att hans värderingar är olämpliga för en präst. Det strider mot prästens och löften han ingått då han tillträdde som kyrkoherde.

Domkapitlet behandlade

i går klagan som inlämnats av generalsekreteraren för Pro Karelia, Veikko Saksi, samt en utredning som gjorts av domkapitlet. Mötet beslöt låta stiftets disciplinära ombud utreda vilka åtgärder som bör vidtas i ärendet.

Juha Molari säger att det gör honom det samma vad domkapitlet beslutar.

– Domkapitlet kan dra åt helvete. Jag kommer inte att respektera biskop Mik-

ko Heikkas beslut från april 2009 att jag måste avgå från prästämberbet. Detta blir en stor konflikt. Skriv att jag kräver biskopens avgång, säger Molari. Han påpekar att hans predikningar har feltolkats och att de finns på internet.

Han har också publicerat dokument som handlar om ärendet på sin blogg.

Sonja Hellman
09-1253 264, sonja.hellman@hbl.fi

Bagagehantering

Lonka beredd att ta sig an bagagebrådet

Joka tapauksessa edellä tekemäni selvitys osoittaa, että en ole toimittanut mitään tuomiokapitulin istuntoa koskevaa kuva-aineistoa lehdistölle eikä julkisuuteen. Lisäksi tutkinta-asiamies ei ole millään tavalla osoittanut, että olisin edes nauhoittanut tai julkaissut sanaakaan kenenkään muun kuin omaa puhettani tai että olisin edes blogissani kirjoittanut kenenkään muun puheen nauhoittamisesta. Jorma Back ottaa vain itsestään selvänä oman mielikuvansa ja luulee asiat sellaisiksi kuin hän kuvittelee mielessään. Se ei ole vielä asioiden tutkintaa.

Se, että lehdistö itse löytää valokuvia ja tekee asiasta juttuja, osoittaa pelkästään lehdistön valvotuneisuutta valtiomahtina, sillä olisi suuri vaara jättää päätöksentekoprosessit julkiselta valvonnalta piiloon. Aivan hyvin on olettavissa taas kerran, että myös tuomiokapitulissa koettu vallitseva tyytymättömyys "riittämättömään" varoitusrangaistusvaatimukseen ja näiden käsillä olevien uusien kurinpitoprosessien aloittaminen herättävät sekä kotimaista että kansainvälistä mielenkiintoa. Niin määritetään myös Suomen evankelisluterilaisen kirkon imagoa ja asemaa kansallisesti ja kansainvälisesti. Sekö on Espoon tuomiokapitulin tahto? Se, että media kiinnostuu asiasta, ei tarkoita, että itse olisin millään tavoin aktiivinen yhteydenottaja ja "valokuvien" levittäjä sanomalehtiin, televisioon ja radioon Suomessa, Venäjällä, Ranskassa, Yhdysvalloissa ja muualla, missä asiaa on toistaiseksi seurattu. Totta kai Suomessa ja Virossa asuu vähälukuinen äärinationalistinen joukkio, joka on kuitenkin hyvin äänekäs: tämä haluaisi mistä syystä tahansa rangaistusta minulle. Sitä vastoin tavallisen valtaväestön silmissä sekä Suomessa että rajojemme ulkopuolella Espoon tuomiokapituli ja tutkinta-asiamies häpäisee evankelisluterilaisen kirkon ja sen imagon liittyessään mainittujen äärinationalistisen intohimoiseen ajojahtiin. Myös seurakunnassani tapaan yhä uudestaan ihmisiä, jotka ihmettelevät, miten Espoon tuomiokapitulissa jaksetaan ja viitsitään harjoittaa mainittua ajojahtia, kun työn rakentaminen pitäisi olla pääasiana.

Länsimaisen oikeuskäsityksen mukaisesti katson, että syytettynä ja tuomittuna minulla on laillinen oikeus moitti sekä oikeusteitse että julkisesti prosessia. Kyse on nimenomaisesti länsimaisen oikeuskäsityksen perusteista, joiden ei tulisi olla myöskään tuomiokapitulille mahdollomat sietää. Kun kritisoin tuomiokapitulin oikeudenkäyttöä, tämä ei ole eettisesti kyseenalaista ja sopimatonta, vaan länsimaisen ihmisoikeuskäytännön mukaista. Muistettakoon, että Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (21.5.1999/621) edellyttää sekin varsin hyvää filosofisesta syystä lähtökohtaisesti 1 §:ssä julkisuusperiaatetta. Lainlaatija korosti myös julkisuuden ja avoimuuden merkitystä oikeuden toteutumiselle (HE 12/2006):

"Tarkoituksena on turvata erityisesti hallintotuomioistuinten päätösten ja niiden perustelujen julkisuus mahdollisimman laajasti. - - - Sääntelyssä pyrittäisiin turvaamaan erityisesti oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin toteutuminen sekä päätösten ja niiden perustelujen julkisuus." "Julkisuusperiaatteen on katsottu mahdollistavan sen, että yksilöt ja yhteisöt voivat valvoa julkisen vallan käyttöä, vaikuttaa yleisiä asioita koskeviin ratkaisuihin, muodostaa mielipiteensä sekä valvoa omia etujaan ja oikeuksiaan. Julkisuuden on katsottu myös edistävän osaltaan virkamiesten huolellisuutta ja lain noudattamista. Viranomaistoiminnan julkisuus luo ja ylläpitää kansalaisten luottamusta viranomaistoimintaan. - - - Oikeudenkäynnin julkisuuden katsotaan suojaavan asianosaista viranomaisten mielivaltaista toimintaa vastaan ja olevan osa oikeudenmukaista oikeudenkäyntiä. - - - Tiedon saamista ei saa rajoittaa enempää kuin suojattavan edun vuoksi on tarpeellista."

Lainkäytön julkisuutta käsittelee myös yleissopimus ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamisesta eli Euroopan neuvoston ihmisoikeussopimus (EIS). Euroopan ihmisoikeustuomioistuimen oikeuskäytännön mukaan oikeudenkäynnin julkinen luonne suojelee osapuolia salaiselta lainkäytöltä, jota yleisö ei voi valvoa. Julkisuus on nimenomaisesti yksi tärkeä tapa, jolla luottamus tuomioistuimiin voidaan säilyttää. Tekemällä oikeudenkäyttö läpinäkyväksi, transparentiksi, yleisö julkisuus edistää EIS 6 artiklan tarkoituksen toteutumista eli oikeudenmukaista oikeudenkäyntiä, jonka takaaminen on yksi jokaisen demokraattisen yhteiskunnan perustavanlaatuisen periaate. Olen tämän oikeuskäsityksen mukaisesti katsonut oikeudeksi moittia tuomiokapitulin menettelyä avoimesti ja julkisesti. Oikeusihanteeni ei ole alistua hiljaiseksi, silloin kun näen vääryyden tapahtuvan itseäni vastaan.

Tekojen arviointi erheellinen

Tutkinta-asiamies Jorma Back on kysynyt motiivia julkaista ääneni nauhalla sekä kiinnittänyt huomiota siinä yhteydessä tyyliin lausumaani piispa Mikko Heikasta ja Espoon tuomiokapitulista. Kuten edellä ilmoitin, oikeusihanteeni mukaan asianosaisena voin myös arvostella piispan ja tuomiokapitulin menettelyä. Itse asiassa olen tehnyt vain saman kuin Mikko Heikka, Pekka Leino ja Espoon tuomiokapituli tekivät aiemmin toistuvasti minua vastaan: kun nämä ehdottivat esimerkiksi Terho Pursiaisen esimerkkiä noudattaen poistumista pappisvirasta ja tuomiokapituli sepitti lehdistötiedotteen pappisvalansa rikkoneesta papista, vastasin piispalle takaisin, että eroa itse. Hufvudstadsbladet-lehti ilmaisee toimittajan rohkeissa ilmauksissa asiat niin kuin toimittaja kokee, kyse ei ole videotallenteesta tai itseni aidosta ilmaisemisesta.

Pidän hyvin sopimattomana jälleen kerran, että Jorma Back ei kuitenkaan julkaise raportissaan tähän kysymykseen antamaani vastausta. Miksi Jorma Back kysyy vastaustani, mutta ei julkaise raportissaan vastaustani, vaan hän loihtii itse oman vastaukseni puolestani? Hän kuitenkin kysyi vastaustani, jonka selvästi annoin.

Jorma Back

Lähtettäjä: "Juha Molari" <juha.molari@evl.fi>
Vastaanottaja: "Jorma Back" <jorma.back@kolumbus.fi>
Lähetetty: 30. maaliskuuta 2010 15:48
Aihe: VS: Tuomiokapitulin toimenksianto

VASTAUKSESSANI OLI JOKU KIRJOITUSVIRHE ym, joten tässä lopullinen vastaukseni:

Mitä olen nauhoittanut ja kuvannut? Se on tutkinta-asiamiehen tehtävä selvittää - ei minun, mutta nyt tutkinta-asiamies taitaa taas kirjoittaa totuttuun tapansa fantasioita. Jos jotakin hämää on, tutkinta-asiamies voi sen jälkeen kysyä.

Mikä on tarkoitettu minun kuultavaksi, on tarkoitettu siis minun kuultavakseni - enkä siis kysy lupaa asioille, jotka on jo tarkoitettu minun kuultavaksi. Omaan ääneeni on minulla yksinoikeus.

Tutkinta-asiamiehen väärentelevän tutkinta-aineiston tähden minulla ei ole ollut mitään syytä luottaa, että vastauksiani referoitaisiin nytkään luotettavasti, kuten sitten lehdistötiedotteet osoittivat epäilykseni oikeaksi. Lehdistötiedotteiden vääristelevän sisällön jälkeen olen julkaissut omat vastaukseni.

Juha Molari
 Pohjan suomalainen seurakunta
 GSM 044 322 2661

Sähköpostivastauksessani 30.3.2010 klo 15:48 tutkinta-asiamiehelle kuvaa loukkaantumistani ja silloisen tilanteen tulehtuneisuutta taustana mainitulle teolleni videonauhan kanssa ja blogikirjoituksessa, joka on kiistämättä tarpeettoman vihainen ylilyönti kokonaisuudessaan tuomiokapitulia vastaan, vaikka epäluuloisuuteni perustuukin oikeaan pettymykseen tuomiokapitulia ja tutkinta-asiamiestä kohtaan. Kirjoitan:

"Tutkinta-asiamiehen väärentelevän tutkinta-aineiston tähden minulla ei ole ollut mitään syytä luottaa, että vastauksiani referoitaisiin nytkään luotettavasti, kuten sitten lehdistötiedotteet osoittivat epäilykseni oikeaksi. Lehdistötiedotteiden vääristelevän sisällön jälkeen olen julkaissut omat vastaukseni".

Tällä väärentävällä tutkimusaineistolla tarkoitan juuri sitä kuin kova ilmaus väärentäminen tarkoittaa. Tutkinta-aineisto oli aiemmin valtaosiltaan täysin tai osittain väärennettyä ja sen mukaisesti muokattua, jotta kokonaiskuva syntyi mahdollisimman ongelmalliseksi. Wikipedia ei ole todellakaan minun itseni kirjoittama eikä kaikki sinne liitetyt sitaatit ole edes itseni kirjoittamia, joten tuollainen

”tutkintatapa” antoi perusteellisesti vääristelevän kuvan toimistani seurakunnassa ja muuna aikana. Jorma Back jättää myös uudessa raportissaan monta perustavaa tekijää pois, minkä jälkeen tapahtumien kuvaus ja arviointi muodostuvat erheellisiksi.

Tärkein syy tiukalle kritiikilleni on tässä: tuomiokapitulin solvaava lehdistötiedote 6 tuntia ennen blogikirjoitustani – se palautti ”spiraalimaisesti tietoisuudesta” myös torjutun muistikuvan piispa Mikko Heikan ja lainoppineen asessorin Pekka Leinon eettisesti ala-arvoisesta kehotuksesta 7.4.2009 toimia niin kuin ”*Terho Pursiainen toimi aikoinaan ja teki itse johtopäätöksensä lähtien pois pappisvirasta*”. Nyt minä vastaan, että mene piispa itse eläkkeelle. Kyse ei ole mistään poikkeavasta, vaan tavanomaisen ihmisen vihastumisesta tuomiokapitulin ala-arvoisen menettelyn johdosta. Katson yhä edelleen, että minulla on täysin perusteltu ja hyvä syy kritisoida tuomiokapitulin päätöstä, joka oli sekä valheellinen että loukkaava. Yhtä perusteltu oikeus on minulla toivoa edellä mainitun jälkeen piispan eläkevuosia kuin että hän osallistuu kehotukseen siirtyä pois pappisvirasta.

Tapaukseni tutkinnassa en katso ilmenneen mitään sellaista asiaa, joissa antaisin yhtään periksi. Omat toimenpiteeni toki voimistuvat vastarinnan myötä: kirkon pitäisi jo vihdoinkin ymmärtää, että ProKarelian kaltaisille ryhmille ei tule antaa pikkusormeakaan, vielä vähemmän kihlausta, vaan näiden harjoittaman toiminnan tiukka arvostelu on varsin perusteltua valmistautumista muuttuvaa maailmaamme varten. Mikäli tuomiokapituli yrittää salassa ja julkisesti kuitenkin painostaa hiljaiseksi, se merkitsee myös omien toimieni voimistamista asian käsittelyssä, sillä on aivan turha luulla, että annan yhtään asiassa periksi. Tiedän viranhaltijoita, jotka ovat kertoneet minulle, että tuomiokapitulilla on sellaiset salaisen painostuksen perinteet. Toki tahdon välttää tarpeettoman vihamieliset tunteen ilmaukset, vaikka kyse on henkilökohtaisesta asiasta ja kutsumuksestani, mutta päättäväsyyteni ei horju asian oikeudellisessa, yksityisessä ja julkisessa käsittelyssä.

Tuomiokapituli julkaisi solvaavan lehdistötiedotteen jo 12.1. klo 14:29. Lopulta illalla päätin ”antaa takaisin” 12.1. klo 20:20, jolloin julkaisin blogini. Lehdistötiedotteen solvaavuutta olen eritellyt tarkemmin poliisille jättämässäni tutkintapyynnössä, joka on liitteenä. Erityisesti raskauttavina pidin valheellista väitettä luottamuspulasta seurakuntaneuvoston kanssa, koska jatkuva yhteistyö seurakuntaneuvoston kanssa on nimenomaisesti toiminut sekä vuoden 2009 että nyt vuoden 2010 ajan. Tuollaisella varomattomalla väitteellä ja hämmentävällä ilmauksella tuomiokapituli voisi itse asiassa rikkoa suhteita. Lisäksi väite pappisvalan rikkomisesta on röyhkeä ja erittelemätön, ikään kuin olisin harhaoppinen, vaikka samanaikaisesti tuomiokapitulin hyvässä tiedossa on hiippakunnan papistoa, jotka kieltävät kokonaisuudessaan Pyhän Kolminaisuuden sekä luojana että syntien anteeksiantajana että Pyhässä Hengessä läsnä olevana. Epäilemättä reaktiotani voidaan pitää myös kovana. Olin kuitenkin saanut useita kymmeniä puhelinsoittoja tuomiokapitulin lehdistötiedotteen jälkeen, useat kymmenet herjaavat sähköpostiviestit olivat saapuneet koneelleni yms. Nämä kaikki innoissaan katsoivat, että tuomiokapituli on todistanut minut harhaoppiseksi, joka täytyy erottaa virasta. Sitä paitsi eräät kunnallisvaaleissakin poliittisesti hyvin menestyneet ihmiset eri puolilla Suomea jo intoutuivat kirjoittamaan, että todellinen syy erottamiseen on ”harhaoppisuus” mainitun pappisvalan rikkomisen tähden. Tutkinta-asiamies vaikenee kokonaan siis siitä, mitä tapahtui tuomiokapitulin omasta toimesta 6 tuntia ennen blogini kirjoitusta.

Tuomiokapitulin lehdistötiedotteen lisäksi on aiheellista nähdä, että Jorma Backin aihetta koskevat aiemmat selvitykset olivat läpeensä solvaavia, erheellisiä ja vihjailevia. Niissä vihjaillaan selvittämättä jääneistä venäläisistä tulonlähteistä, vaikka tuollaiset vihjaukset luovat pahaa mainetta meikäläiselle, joka on tosiasiallisesti hyvin köyhä pappi. Koin syvää loukkaantumista myös senkin vuoksi, että hän väitti ikään kuin ulkopuolisten todistamaksi minun saarnaavan enemmän Venäjältä kuin Jumalasta, vaikka tuollaista todistajapuheenvuoroa ei ollut edes seurakuntaneuvoston alkuperäisessä lausunnossa eikä sellainen väite ole todennettavissa kaikkien saarnojeni avulla, jotka on julkaistu internetissä. En tiedä, miten tyynesti muut papit ottaisivat vakavassa viranomaismenettelyssä tuollaiset

”tutkimustulokset” omista saarnoistaan, mutta koin sen äärimmäisen loukkaavana. Jorma Back syylistyi myös muihin useisiin loukkaaviin virheisiin, joihin viitataan lyhyesti tutkinta-asiamiehelle antamassani vastauksessa uuden tutkinnan yhteydessä 30.3.2010 klo 15:48, mutta nyt hän siis ignoroi todelliset vaikuttavat syyt käyttökseni karkeudelle, kun reagoin tuomiokapitulin omaan menettelyyn!

Tuomiokapitulin lehdistötiedotteet minua vastaan olivat erityisen loukkaavia ja poikkeuksellisia. Sen tähden asia etenee normaalin järjestyksen mukaisesti. Tutkinta on tutkinta, se ei ole vielä syytös tai oikeuden tuomio. Asiasta on poliisitutkintapyyntö jätetty 22.1.2010.

Tutkintapyyntöissä Helsingin poliisille olen pyytänyt selvittää Espoon hiippakunnan tuomiokapitulin toimenpidettä, jonka puheenjohtajana toimii piispa Mikko Heikka, kun kapituli on antanut 27.4.2009 lehdistötiedotteen tuomiokapitulin internet-sivuilla ja uudemman 12.1.2010 kello 14:29 lehdistötiedotteen Kirkon tiedostuskeskuksen kautta, minkä jälkeen lehdistötiedotetta on laajasti pidetty todellisuuden kuvauksena suomalaisissa valtakunnallisissa ja alueellisissa sanomalehdissä, televisiossa ja radiossa. Lisäksi tuomiokapituli on antanut 15.1.2010 venäjänkielisen lehdistötiedotteen Suomi.info -sivuston kautta. Pyysin selvittää, kuka on vastuussa loukkaavasta lehdistötiedotteesta, ja mikä on rikosoikeudellinen vastuu. Monilta eri osin tuomiokapitulin lehdistötiedote 12.1.2010 kello 14:29 ja 15.1.2010 olivat asiattomia, ja hyvin syvästi minua loukkaavia, jolloin siis 6 tuntia laajalevikkisen kapitulin tiedotteen jälkeen kirjoitin varsin karheasti blogissani. Tuomiokapituli oli sekä irrottanut lauseet vuorovaikutustilanteista, muuttanut lauseiden rakenteita, kääntänyt kysymykset väitelauseiksi, muuttanut merkitykset ja sijoittanut kokonaisuuteen, joka on hyvin vahingoittava.

On todellisuuden väärentämistä, jollei reaktiotani tarkastella suhteessa tuomiokapitulin ja tutkinta-asiamiehen edeltäneeseen omaan menettelyyn juuri edeltävien tuntien ja jopa liki koko vuoden aikana.

Mitä piispan ja tuomiokapitulin kunnioittaminen sisältävät?

Tutkinta-asiamies Jorma Back edellyttää kirkkoherran ”kunnioittavan” tuomiokapitulia ja hiippakunnan piispaa, mutta hän ei ilmaise sanoissaan, mitä tarkoittaa tuolla ”kunnioittamisella”. Minä en voi kunnioittaa aika monia niistä teologisista näkemyksistä ja uudistuksista, joita Espoon tuomiokapitulissa ja piispa Mikko Heikka edustavat. Töitani en ole kuitenkaan jättänyt tekemättä. Siksi pitää kysyä juridisesti ja työnteon kannalta, mitä Jorma Back tarkoittaa varsinaisesti kovissa sanoissaan ”täydellinen piittaamattomuus”. Jälleen kerran Back on jättänyt tekemättä oikeudellisen analyysin käyttämistään painavista avainkäsitteistä, joiden perusteella hän kuitenkin katsoo voivansa suositella kurinpitöasiamiehen rangastusarviointia.

Kun tuomiokapituli, jonka johtaja on piispa, lähettää laaja-levikkisen, monelle kielelle käännetyn solvaavan lehdistötiedotteen, tällöin heidän on oltava valmis, että lehdistötiedotteen kohde vastaa myös kriittisesti. Vastaan, että mene itse pois virasta.

Nyt Jorma Back tuomiokapitulin käskystä vaikuttaa olettavan, että mainitussa tilanteessa lehdistötiedotteen solvausten kohteena minun olisi pitänyt tyytyä nöyryyteen ja mahdollisesti vain muutamaaan hartaaseen rakentavaan sanaan. Ei suinkaan, vaan asettaessaan julkisuuteen ko. kuvauksen virastani ja persoonastani tuomiokapituli piispan johdolla asettuu myös itse ankaran julkisen kritiikin kohteeksi. Kritiikki on ollut siis voimakkuudessaan verrannollista, tuskin edes sitä.

Minun on mahdotonta osoittaa kunnioitusta Backin mahdollisesti olettamalla tavalla tuollaisen lehdistötiedotteen jälkeen. Olisi kai jonkinlaista itsensä ruoskimisen rakastamista, jos nöyryyisin hartaudella ja kunnioituksella tuomiokapitulin solvaavaan lehdistötiedotteeseen.

Tammikuun 2010 tuomiokapitulin lehdistötiedotteen jälkeen kirjoitin blogissani puolilauseita siitä, että koen oikeaksi tässä tilanteessa, jos piispa Mikko Heikka siirtyisi ikänsä mukaisesti eläkkeelle: hän oli kuitenkin aiheuttanut kirkollemme kansallisesti ja kansainvälisesti suurta vauriota. Piispan johdolla tuomiokapituli laati tuolloin solvaavan lehdistötiedotteen, joka herättikin jo ennen omaa tylyä kommenttiani sekä kotimaassa että kansainvälisesti huomiota. Lopulta toista sataa jopa kansainvälisen median edustajaa kirjoitti tuomiokapitulin tuolloisesta menettelystä. Tein tulkinnan moninaisen aineiston perusteella, että tuolloisessa tilanteessa piispan tulisi ymmärtää, miten hän vaurioittaa kirkkoa. Olen edelleen sitä mieltä yksilöimättä kehenkään henkilöön tai nimeen, että tuomiokapituli on vaurioittanut Suomen evankelisluterilaisen kirkon kansainvälistä asemaa erityisesti Venäjällä kyseenalaisten ProKarelia-sympatioiden vuoksi. Tämä asema ei toki sinänsä riipu vain Espoon tuomiokapitulin käyttäytymisestä, mutta voi aiheuttaa myös valitettavia ongelmia Venäjällä tapahtuvalle suomalaisten luterilaisten työlle, joka on osittain hyvin puolusteltavaa työtä, kun se tapahtuu yhteistyössä paikallisseurakuntien kanssa.

Mielestäni Mikko Heikan ja Pekka Leinon huhtikuussa 2009 käymän keskustelun sisältö oli myös senkaltainen, että se antaisi hyvin aiheita piispalle miettiä, onko hänen sopiva jatkaa enää piispana. Heitin tällä tavalla heidän kysymyksensä pallona takaisin. Olen sittemmin tuonut kaikki olennaiset asiat julki mainitusta sopimattomuudesta kyseisestä keskustelusta huhtikuussa 2009, joka murtui ärtymyksenä mieleeni tammikuun 2010 tuomiokapitulin lehdistötiedotteen jälkeen.

1. Heikka ja Leino suosittelivat tuolloin kirkkoherra Molarille, että tämä noudattaisi ”Terho Pursiaisen vanhaa esimerkkiä, tekisi itse johtopäätöksensä ja lähtisi pappisvirasta, koska muutoin oikeudenkäyntikustannukset voivat tulla Molarille hyvin kalliiksi”. Koska tiedän, että tuomiokapituli on harjoittanut kullien takana samankaltaista painostusta joitakin muitakin viranhaltijoita vastaan, katsoin piispaa vastuulliseksi tekemään itse johtopäätöksensä toimintakulttuurinsa sopivuudesta.
2. Piispa suoranaisesti esitti matkustamisen rajoitteita Venäjälle ja edellytti, että ainakin jollakin tavoin kysyn matkustamiseen lupaa tuomiokapitulista. Tällaisen vaatimuksen esittäminen on lainvastainen, koska kyse on viranhaltijan vapaa- ja lomapäivien matkustamisesta. Mikäli matkustaminen tapahtuu viranhoidon tarpeisiin, tällöin kirkkoherran on luonnollisin asia suunnitella matkustamistarkoituksesta yhdessä seurakuntaneuvoston kanssa, ei tuomiokapitulin kanssa. Näin myös tapahtui, kun keväällä 2009 vedin Lohjan rovastikunnan matkaa Inkerin kirkkoon: en sopinut asiasta tuomiokapitulin kanssa, vaan kunkin seurakuntaneuvoston kanssa. En ottanut myöskään matkakorvauksia, en päivärahaa tai muuta korvausta, vaan matkoin itse matkani, ateriani ja majoitukseni kyseisellä työmatkalla.
3. Piispa esitti, etten kirjoittaisi Venäjän kauppatie –lehteen enkä ylipääntään mitään ulkovaltoihin liittyvistä asioista. Mielestäni tuollainen vaatimus on perustuslaillisten oikeuksieni rajoittamista, joten tuomiokapitulin lehdistötiedotteen jälkeen ilmaisin senkin vuoksi vihaisesti, että piispan sopisi mennä eläkkeelle.
4. Piispa vastasi myös erityisesti kysyttäessä, että hän ei pidä sopivana, jos kokoan Andrei Manoilon kanssa kirjan suomalaisten ja balttien venäläisvastaisesta informaatiopsykologisesta sodankäynnistä. Tuolloin minulla oli kyseinen kirjahanke hyvin ajankohtainen. Manoilo toimittikin jo aineistoa. Lisäksi hän oli kutsunut tohtoreita, dosentteja ja professoreita Moskovasta kirjahankeeseen. Minun tehtäväni oli kutsua suomalaisia kirjoittajia, mutta valitettavasti en saanut yhtään suomalaista kirjoittajaa, joka olisi innostunut yhteisestä kirjahankkeesta. Minun osana olisi ollut kirjoittaa erään liettualaisen CIA-agentin elämäntarina. Kirjahanke kariutui sittemmin minun kyvyttömyyteeni etsiä suomalaisia kirjoittajia.

Asettuessaan ja suostuessaan piispan virkaan, on myös suostuttava, ettei ole pelkästään muiden kristittyjen kunnioituksen ja arvonannon kohde, vaan myös ankaran kritiikin kohde.

Loppuen lopuksi monet tekijät olivat taustalla tammikuussa 2010, kun tuomiokapitulin oman epäkunnioittavan lehdistötiedotteen ja toiminnan jälkeen myöhään illalla esitin piispaa vastaan vastavuoroisesti kehotuksen tehdä johtopäätöksiä omasta viranhoidostaan. Totta kai tuolloisessa tilanteessa ilmaukset ovat myös kärjistyneitä toisin kuin rauhallisempaa aikaa esitetyt näkemykset.

On epäilemättä monia asioita, joissa en kunnioita tuomiokapitulia korkeasti. Hyvin loukkaavana koin myös tuomiokapitulin ja kirkkoherrojen matkalla Tallinnassa, että hiippakuntamme eräskin

kirkkoherra toistuvasti, julkisesti ja äänekkäästi –myös ruokapöydässä istuen vastapäätä Helsingin piispaehdokas Irja Askolaa - ilmoitti hylkäävänsä Jumalan Luojana, kieltävänsä uskon Jeesukseen syntien anteeksiannon perustana ja kiistävän Pyhän Hengen olemassaolon. Jopa kapitulin väkeä istui pöydässä, mutta kukaan ei reagoinut vakavasti asiaan. Ei myöskään muissa tilanteissa reagointia! Mielestäni tuomiokapitulin ja piispan tulisi tuollaisessa ilmeisessä tapauksessa puuttua asiaan, puhuteltava ja kaitsettava ”takaisin” kristilliseen uskoon, mutta vaikutelmaksi tuli, että ko. kirkkoherra sai jatkaa ateistista vakaumustaan kirkon suojissa. Niin hän jatkaa yhä edelleen. Tällaiset esimerkit ovat niitä syitä, miksi minun on vaikea nähdä Espoon hiippakunnan tuomiokapituli ja piispa Mikko Heikka sellaisena kunnioitettavana palvelijana (Back kirjoittaa myös tyylikkäästi ”kaitsijana”), jota erityisemmin arvostaisin. Sinänsä voin kunnioittaa monia ystäviäni, jotka ilmoittautuvat ateisteiksi, tai kuuluvat muuhun uskontoon, mutta ateistisen papin hyväksyminen kirkon virassa ei kuulu kunnioitettavaan rehellisyyskäsitteeseen. Suhteeni kapituliin ja piispaan on virkasuhde, ei sydänten lämmin suhde. Mielestäni se ei ole piittaamattomuutta, jos sydänten lämmin suhde ei synny vielä tuomiokapitulissa harjoitettua ”teologiaa” ja ”kirkkopoliitikkaa” kohtaan.

Viranhoitoon liittyvissä kysymyksissä en ole koskaan osoittanut tottelemattomuutta tai laiminlyöntejä tuomiokapitulin ja piispan antamien käskyjen ja tehtävien noudattajana. Minulla ei ole luvattomia poissaoloa, ei edes tavanomaisia sairaspöissaoloja näiden yli 2 vuoden aikana, jolloin olen toiminut kirkkoherrana Espoon hiippakunnassa. Pohjassa jumalanpalveluskävijöiden määrä on tänä aikana noin 30 % kasvanut edellisen vuosikymmenen alhaisesta tasosta. Sydäntäni Espoon tuomiokapituli ei ole nykyisellä teologiallaan kuitenkaan valloittanut.

Espoon hiippakunnan lehdistötiedotteet ovat olleet hyvin loukkaavia eikä niitä tule sivuuttaa, kun arvioidaan, miksi provosoiduin tarpeettoman ärtyneeksi ja toivoin piispan kiirehtivän jo eläkkeelle, koska nähdäkseni hänen hengellinen kaitsemansa ja näkynsä ovat pahasti rappeutuneet. Piispan pitää kantaa vastuu tuomiokapitulin lehdistötiedotteiden sisällöstä ja siksi hän saa kokea myös asiaa koskevan kritiikin. Myöskään ProKarelian kaltaiselle järjestölle ja sen edustamille ihanteille suosion antava tuomiokapituli ei voi nauttia varauksetonta ihailua. Jään tällöin selvästi kyyniseksi ja happamaksi tuomiokapitulin valitsemaa nationalistista uskontotulkintaa vastaan, jollainen tulkinta sopisi jo selvästi unohtua monikulttuurisuuteen valmistuvassa Euroopassa. Viranhoidossani en ole ollut piittaamaton edes vähäisessä määrin.

Pyydän anteeksi

Pyydän anteeksi, että olen vihaisena kirjoittanut hyvin tyyliä tuomiokapitulia vastaan, jonka olisin toivonut silloin niin kuin toivon yhä edelleen toimivan Jumalan oikean evankeliumin palvelijana pikemmin kuin tietyllä tavalla tulkittujen suomalaisten (tai virolaisten) poliittisten ääriyhmien puhemiehenä.

Saamani tiedon mukaan Espoon tuomiokirkkoseurakunnan Kauklahten kappelissa kyläkirkossa sunnuntaina 16.5. klo 12 Mare Palgi Kosen saarnasi ja kuvaili tyyppillisen nykyvirolaisen identiteettimyytin mukaisesti, miten Neuvostoliitto oli kaiken pelon takana ja kirkon nykyongelmien syy, mutta samanaikaisesti vaikenin täysin Viron luterilaisen kirkon osallisuudesta alueella toimitettuun holokaustiin, joka tapahtui vain vähän aiemmin. Ylipäättänsä pidän hyvin paheksuttavana, että kirkoissamme tietyllä tavalla tulkittava poliittinen historia saa saarnavuoron, kun taas lain ja evankeliumin saarna Kristuksen sovitusuhriin ja uskon puolesta unohtuvat. Pidänkin outona, että tuollaiset poliittiset saarnavuorot ovat myös omien korvien perusteella kovin tyyppillisiä, kun taas minä joudun erityiseen tutkintaan, vaikka en tuo politiikkaa jumalanpalveluselämään lainkaan.

En pyydä anteeksi toimintaani pappina, mutta pyydän anteeksi, että joskus ilmaisen karkean

Juha Molari

VASTINE

voimakkaasti pettymyksen kirkkomme nationalistispoliittiseen k pertyneisyyteen, vaikka kirkon tehtävä p t isi olla globaali, universaali, katolinen, mission arinen.

Kunnioittaen,

Juha Molari